



27.5.2024

JulkICT

eIDAS-asetuksen kansallisen täytäntöönpanon lainsäädäntötyöryhmän 2. kokous

Aika 24.5.2024 klo 12.00 – 13.00

Paikka Teams

Paikalla

Laura Kolinen	erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Jenni Rantio	hallitusneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö
Johanna Kari	neuvotteleva virkamies, sisäministeriö
Niina Etelävuori	erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö
Katja Lingonheimo	johtava asiantuntija, Digi- ja väestötietovirasto
Laura North	lakimies, Liikenne- ja viestintävirasto
Hilda Ihalainen	lakimies, Liikenne- ja viestintävirasto
Juhani Ruutu	ylitarkastaja, poliisihallitus
Emilia Laitala	neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö, varapuheenjohtaja
Anna-Riikka Pouttu	asiantuntija, valtiovarainministeriö, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.03 ja todettiin läsnäolijat. Käytiin läpi asialistan sisältö ja hyväksyttiin asialista.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Pyöreän pöydän keskustelujen terveiset

Puheenjohtaja esitteli valtiovarainministeriön 16.5.2024 keskeisille sidosryhmille järjestetyn pyöreän pöydän keskustelun sisältöä. Keskustelussa haettiin sidosryhmien näkemystä kansallisen liikkumavaran kysymyksiin sekä tarpeelle kansallisesta lompakkosäätelystä. Lisäksi sidosryhmillä oli mahdollisuus kertoa

omia näkemyksiään kansalliseen täytäntöönpanoon. Sidosryhmät toivoivat kansallisen liikkumavaran hyödyntämistä esitetyissä kansallisen liikkumavaran kysymyksissä. Kansalliselle lompakkosäätelylle ei nähty tarvetta, sillä markkinat ovat vasta kehittymässä. Sidosryhmien terveisissä korostui tarve pohtia, miten yksityistä sektoria voidaan osallistaa lompakon kehitystyössä, sekä miten liiketoimintamahdollisuuksia olisi mahdollisuus rakentaa lompakoiden ympärille.

Keskustelussa tuotiin esiin, että pyöreän pöydän keskustelun osallistujakunta oli rajattu, mutta sidosryhmien näkemykset olivat joka tapauksessa hyvin tärkeitä kansallisen täytäntöönpanon näkökulmasta. Yleisesti pidettiin hyvänä, että pyöreän pöydän keskustelu järjestettiin.

Merkittiin esitys ja käyty keskustelu tiedoksi.

4. Keskustelu täytäntöönpanon sääntelyvaihtoehdoista

Puheenjohtaja esitteli täytäntöönpanon sääntelyvaihtoehtoja. Keskeinen kysymys on, mihin lakiin eIDAS-asetusta täydentävä kansallinen sääntely tehtäisiin. 1. vaihtoehdossa kaikki muutokset tehtäisiin tunnustuslakiin. 2. vaihtoehdossa DVV:tä koskevat säädösmuutokset tehtäisiin VTJ-lakiin ja muut muutokset tunnustuslakiin. 3. vaihtoehdossa eIDAS-asetusta täydentävästä sääntelystä annettaisiin uusi laki, ja tunnustuslakiin jäisi kansallisen vahvan tunnistamisen sääntely. Tehdyn kokonaisarvion perusteella valtiovarainministeriö näkisi alustavasti 3. vaihtoehdon kannatettavimpana vaihtoehtona.

Keskustelussa tuotiin esiin, että DVV:n velvollisuudesta tuottaa lompakko tulisi säätää muualla, kuin tunnustuslaissa. Kyseeseen voisi tulla esimerkiksi VTJ-laki, mikä DVV:n näkökulmasta ei toisi muutosta nykytilanteeseen, jossa DVV:n tunnustus- ja luottamuspalvelut ovat säädettyinä VTJ-laissa. Toisaalta DVV:n näkökulmasta myös 3. vaihtoehto on hyväksyttävä peilaten digitaalisen henkilöllisyyden hankkeen aikaiseen säädösvalmisteluun ja silloin esitettyihin näkökantoihin. 1. vaihtoehto nähtiin lain soveltajan näkökulmasta selkeimpänä, mutta 3. vaihtoehto olisi selkeä toimivallan näkökulmasta. Korostettiin, että sääntelykokonaisuuden tulisi kaiken kaikkiaan olla mahdollisimman selkeä sekä lain soveltajan kannalta että toimivaltakysymysten osalta. Puheenjohtaja kertoi, että 3. vaihtoehtoa on kartoitettu ministeriötasolla pykäläkohtaisesti, ja kokonaisuus näyttäytyisi riittävän selkeänä kokonaisuutena molempien lakien osalta. Todettiin, että kysymys sääntelyvaihtoehdoista viedään hankkeen ohjausryhmän käsiteltäväksi 4.6.2024.

Merkittiin esitys ja käyty keskustelu tiedoksi.

5. Lainsäädännön valmistelun lähtökohtia ohjausryhmälle

Puheenjohtaja kävi läpi lainsäädännön valmistelun lähtökohtia, jotka olisi tarkoitus viedä hankkeen ohjausryhmän käsiteltäviksi 4.6.2024. Kansallista liikkumavaraa käytettäisiin täysimääräisesti avoimen lähdekoodin ja sähköisen allekirjoituksen maksuttomuuden osalta pohjautuen pyöreän pöydän keskustelusta saatuihin kannanottoihin. Traficomille osoitettaisiin valvovan viranomaisen rooli sekä roolit ylläpitää rekisteriä luottavista osapuolista sekä toimia keskitettynä yhteyspisteenä. Lainsäädäntötyöryhmä piti ehdotuksia kannatettavana ja Traficomien valvontaroolia luontevana.

Traficom koki kaikki kolme roolia loogisena jatkumona Traficomien nykyisiin rooleihin nähden, mutta korosti, että uusia tehtäviä ei ole mahdollista ottaa ilman niille osoitettua resursointia ja rahoitusta. Erityisesti luottavien osapuolten rekisterin perustaminen ja ylläpito tulee vaatimaan rahoitusta. LVM totesi, että seuraavaksi on tärkeä muodostaa käsitys Traficomille tulevista kokonaiskustannuksista uusien roolien osalta. Tunnistettiin, että resursseihin liittyvät kysymykset ovat säästöpainneiden alla haastavia, mutta nykytilanteessa kehysriihipäätösten mukaisesti jatkuvia kustannuksia kattavia määrärahoja ei ole mahdollista hakea. Todettiin, että lainsäädännön valmistelun lähtökohdat viedään hankkeen ohjausryhmän käsiteltäviksi 4.6.2024.

Merkittiin esitys ja käyty keskustelu tiedoksi.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12:51.